

Antoni Birlanga, conseller valencià d'Economia

“Als valencians els costa més car que a altres ser espanyols”

Antoni Birlanga, com a responsable de la gestió dels diners de tots els valencians es considera satisfet pel que s'ha aconseguit en l'última negociació de l'acord del finançament autonòmic. Ben aviat complirà deu anys en el càrrec de conseller. "Dimitiria —diu— si m'ho demanara el president".

Després de tot, el ministre Carlos Solchaga ha deixat les coses quasi com estaven abans de l'última negociació sobre el sistema de finançament autonòmic. Això vol dir que per als valencians continua resultant molt car ser espanyol. ¿No és així?

—L'acord de finançament no ha deixat de cap manera les coses com estaven. Crec que s'ha millorat prou i sobretot en les pretensions que plantejàvem nosaltres com a comunitat autònoma. Nosaltres hem defensat un pes més gran de la valoració per càpita dels recursos de totes les comunitats autònomes. Dins del marc de la llei vigent, la LOFCA (Llei Orgànica de Finançament Autonòmic), no és possible actuar d'altra manera que la que s'ha adoptat durant les llargues conversacions entre el govern d'Espanya i els consellers d'economia autonòmics per arribar a l'últim acord de finançament. Això no vol dir que més endavant no es pugui reformar el contingut d'aquesta llei, en el sentit d'obrir les portes cap a la corresponsabilitat fiscal que nosaltres els valencians, i també Catalunya, hem estat des d'un principi els únics a defensar. Sobre aquest punt, el ministeri d'economia espanyol va acceptar la creació d'una comissió especial per a estudiar les possibilitats d'ampliació de la corresponsabilitat demanada, però nosaltres el que volíem era que es reconeguera, en una declaració expressa, si era bo o no l'ampliació de les competències i després treballar per a institucionalitzar els mecanismes d'actuació. Ho hem aconseguit perquè la variable de la població compta més. És clar que hem d'esperar els resultats del treball de la comissió en qüestió per a veure la consecució dels nostres esforços. Per tant no es pot dir que les coses continuen ara igual que abans. Estic convençut que s'ha avançat en molts punts. Una altra cosa és que d'ací a cinc anys, per a les

pròximes negociacions, es treballa per a canviar completament la llei actual.

—Es veu clarament que està satisfet del que s'ha obtingut en les últimes negociacions de finançament, però no m'ha contestat a la segona part de la pregunta sobre el preu tan alt que han de pagar els valencians per ser espanyols.

—Tot depèn com es mire. Si fem la comparació amb el País Basc i Navarra, indubtablement, per a les mateixes competències, als valencians ens costa més car que a altres ser espanyols, però si ho comparem amb la resta de les autonomies, la situació ja és la mateixa i no hi trobem cap diferència. El que puc afirmar sense por d'equivocar-me és que a l'estat espanyol hi ha una clara diferència de tractament fiscal entre el País Basc i Navarra i la resta d'espanyols. Si els valencians sumem la totalitat de recursos per càpita que ens arriben, tant per la via del finançament com els que vénen per l'Insalud, les nostres diferències amb Andalusia o Catalunya són inexistents o mínimes.

—¿Quin significat té per a les butxaques dels contribuents valencians la corresponsabilitat fiscal?

—Pel que fa a les butxaques, la corresponsabilitat no té cap repercussió econòmica. El que sí que és important és que el ciutadà conega quant li costen els serveis públics i alhora lluitar perquè hi haja sempre una major relació entre els ingressos directes i les despeses que es realitzen en una comunitat determinada. Això és l'únic objectiu que es tracta d'aconseguir amb la corresponsabilitat fiscal. La nostra reivindicació no és cap novetat ja que és la norma acceptada en tots els estats federats. Avui, en qüestions de finançament i en temes econòmics en general, totes les autonomies, les històriques i les no-històriques, tenen els mateixos problemes i per tant necessiten solucions semblants.

A hores d'ara cal fer la següent constatació: la majoria de les autonomies espanyoles han arribat a un nivell de despeses comparable amb molt països federals avançats. Aleshores, el que succeeix és que fallem per la via dels ingressos, i per això demanen la corresponsabilitat per a fer desaparèixer aquest desequilibri.

Un dels camins per arribar-hi podria ser la cogestió dins de l'Agència de Gestió Tributària, recentment creada, dels ingressos i les despeses entre representants del govern central i dels governs autonòmics. No ho veig tan difícil perquè tenim un bon nombre d'exemples en altres països que ens hi donen la raó.

—Ben aviat complirà deu anys sense interrupció en el seu càrrec de responsable dels diners públics dels valencians. ¿Quines coses han canviat fins ara i quines altres, desgraciadament, s'han quedat tal com estaven?

—Res s'ha quedat igual. Quan vaig arribar al càrrec dels pressupostos del Consell, a penes teníem transferències i feia molt poc que s'havia aprovat l'estatut. Aleshores, la primera gestió que vam realitzar va ser la conclusió del pacte per a dotar la nostra autonomia de les competències que necessitava. Totes aquestes circumstàncies van representar molts esforços, però gràcies a aquell treball actualment la nostra comunitat, encara que no va accedir per la via de l'article 151 que donava més privilegis, té gairebé les mateixes competències que les comunitats històriques: Catalunya, País Basc i Galícia.

—El govern de Madrid ha acusat les autonomies de ser responsables de bona part del dèficit públic. Concretament, el gabinet de Carlos Solchaga ha amenaçat fa alguns mesos d'intervenir en les administracions autonòmiques per corregir aquests desequilibris. ¿Què en pensa, d'aquesta iniciativa?

—No hem de veure en la posició del

ministeri més perills quant a la seua actuació dels que en realitat hi ha. La seua visió del problema del finançament ha quedat prou clara en les últimes negociacions. Tots els problemes s'han posat damunt de la taula i hi ha voluntat per resoldre'ls. Això és positiu.

Potser, el govern d'Espanya està preocupat per les obligacions que ha de complir per arribar a la convergència política i econòmica que exigeixen les regles de la Comunitat Europea. En el repartiment de competències, no obstant, per a controlar o corregir els desnivells dels pressupostos cal comptar sempre amb la voluntat de col·laboració de les comunitats autònomes i per això l'administració ha fet pública la seua intranquil·litat al respecte. Però veure en aquesta actitud del govern de Madrid una intervenció en els assumptes de competència exclusiva de les autonomies és anar massa lluny.

La comissió especial que treballa en el marc del nou acord de finançament s'ha fixat com a principal objectiu perfilar els escenaris d'actuació tant del govern central com dels autonòmics en les matèries relatives a la contribució econòmica per aconseguir la convergència amb la resta de l'Europa comunitària.

—*L'alt índex de desocupació, la falta d'inversió i altres punts negres de l'economia valenciana és normal que no el deixen dormir tranquil moltes nits. Tampoc es pot dir que l'economia valenciana globalment siga un camí de roses. ¿No està cansat de tants esforços per a obtenir al final tan pocs resultats?*

—És cert que els últims anys han estat molt durs per a la nostra economia. No obstant això, cal reconèixer que l'activitat industrial i comercial, i sobretot l'exportadora, ha contribuït a equilibrar el mercat laboral. Segons els últims estudis, l'economia valenciana ha crescut per damunt de la mitjana espanyola i l'espanyola per damunt de la majoria dels països europeus. Les perspectives no són, per tant, pessimistes.

—*¿Per quina raó dimitiria?*

—No m'ho he plantejat mai. Dimitiria si m'ho demanara el president i per altres raons que fins ara no s'han presentat al llarg de l'exercici de la meua funció.

—*¿Té ple el calaix dels diners públics ara mateix?*

—Com passa tots els anys, per aquesta època, el calaix és buit. Al final de l'exercici i al començament del nou sempre és així.

Ignasi Pellicer